

matiko. Ste si za to prav posebej prizadevali ali je prišlo o tega bolj samo od sebe? Kakšen odnos imate do drame, ki je v osnovi živo literarno delo, v pisni, tiskani formi?

ovanović: Tiskana drama ni ravno popularno branje. Nakladi so nizke, kljub temu pa se zgodi, da kar nekaj izvodov obleži v skladiščih. Tudi nagrajene drame in odrske uspešnice ne gredo bistveno laže v promet. Nisem še doživel, da bi moja drama postala knjižna uspešnica. Priznam, zelo zavidam kolegom, ki pišejo prozo. Vseeno pa mislim, da si dobro napisana drama zasluži knjižno objavo. Tudi pri nas so dramske edicije kulturni standard založniških hiš, ki se zavedajo pomena dramske produkcije za nacionalno kulturo. Naši dramski klasiki so običajno šolsko berilo, razvejena slovenska gledališka produkcija – sicer bolj poredko, a vendarle – sega po izvirnih domačih dramah, dramsko pisanje je osnova za filmsko, radijsko in televizijsko scenaristiko, tiskane izdaje pa so tudi pogoj za prevajanje naših iger v tuje jezike. Moja dela so objavljena v številnih tujih jezikih, bodisi v samostojnih izdajah ali pa v antologijah slovenske in jugoslovanske dramatike. Skratka, smotno in lepo imeti knjigo. Ponosen in vesel sem tudi ob izidu pričujočega zvezka izbranih dram, ki ga je zasnoval in uredil Zdravko Duša.

Rugelj: Poleg dramskega ustvarjanja imate tudi bogato publicistično, esejistično kariero. Kaj vam pomeni tovrstno delovanje? Aktivno poseganje v družbenokulturni prostor še na drug način? Realno delovanje v primerjavi s fiktiivnim, ki ga ponujajo drame? Ali kaj drugega?

ovanović: Slovenščina ni moj materni jezik. In dolgo časa sem se prekleto mučil s pisanjem. Še danes nisem prav dober slovenskega jezika. Če bi znal napisati dober roman, bi bil srečen, ampak proza je zame enostavno pretežek zalogaj. Dramska forma mi bolj ustreza, ker premi govor dopušča izražanje v kratkih, jedrnatih, udarnih, dobro zaokroženih replikah. Dialog je moje najmočnejše orodje. V drami praviloma ni prvoosebnega pripovedovalca ali njegovega pooblaščenega portparola. Celotni monolog avtorja tako rekoč ni mogoče identificirati kot govorečo osebo. Avtor je skrit v množici dramskih likov. Povsod je in nikjer. Razcepi se, porazgubi v nemem govoru, ki ne dopušča dolgih meditacij, intelektualiziranja, opisov atmosfere, opisov življenjskega vrveža in barvitosti, podrobnega poročanja o okoliščinah, času in strukturi resničnih ali izmišljenih dogodkov. Kompozicija drame mora imeti nenehno pred očmi rdečo nit, drveti mora po strugi udarnika proti svojemu koncu, roman se lahko po mili volji razleze čez čase in prostranstva. Drama lahko govori o celem življenju, ampak v ravni realnega časa traja smo par ur. Pisanje sejev je zame predvsem nadomestek za pisanje proze. Esejistika je moj način orientiranja v čas in prostor, raziskovanja, kje sem in kdo sem, malo pa tudi spoznanja, da lahko mislim čisto kaj, kadar pišem. Ko ne pišem, nič ne mislim. Ali pa samo mislim, da nič ne mislim.

Rugelj: V knjigi izbranih iger z naslovom *Boris, Milena in Madko* lahko beremo prerez polstoletnega ustvarjanja. Ste z njim zadovoljni? Ste uresnili tiste projekte, ki ste jih intimno najbolj želeli? Ali je ostalo še kaj, kar ni potrjeno?

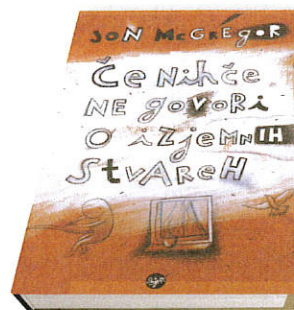
ovanović: Na vsa vprašanja, vključno z zadnjim, ponižno odgovorjam: da. Nisem še opustil upanja, da bom napisal berilni roman.

Rugelj: Lahko poveste še kaj o svojih prihodnjih projektih?

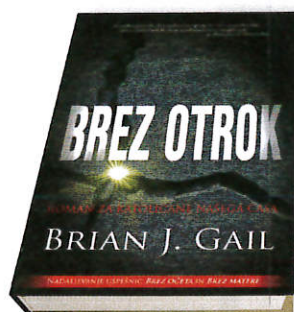
ovanović: Rad bi napisal filmski scenarij na podlagi knjige, ki opisuje Mitja Čander o svojem vidnem hendikepu. To je tema, ki me fascinira. To bo zgodba o mladem Tereziasu, o junaku, čigar junaštva se ne opazi, o inteligentnem zmagovalcu.

Če nihče ne govori o izjemnih stvareh

Jon McGregor; prevod: Alenka Ropret
Sanje, zbirka Sanje. Roman,
2014, m. v., 282 str., 15,99 €, JAK

»Če prisluhneš, boš slišal,« začne roman pisatelj Jon McGregor (letnik 1976). Izjemno melodično, poetično branje je to, prav nič dolgočasno, kakor menda tovrstne romane označujejo tisti, ki ne berejo radi poetičnih romanov. Podrobni opisi mesta, dogodkov, (večinoma brezimnih) ljudi razpirajo (ne)odnose v današnjem svetu. Pripovedovalec vidi vse – kako se npr. prepira par v soseski, sliši misli posameznikov, sliši pesem mesta (Pa bralec? Si upa pogledati vase?). Tu je še pripovedovalka zgodbe v mestu, kjer se zgodi toliko, hkrati pa tako malo stvari. Kdo v resnici koga pozna in kaj ustvarja mesto, če sploh kaj? Prometna nesreča? Osebnostne zgodbe so tiste, čeprav se zdi, da nimamo drug drugemu več kaj povedati. Na videz? Zares? Če torej nihče ne govori o *izjemnih* (majhnih, velikih, bolečih, žalostnih, usodnih, strašnih ...) *stvareh*, potem tudi nas ni. Hvala, pisatelj! Beremo. Brali bomo. Kljub izjemno privlačni tematiki pisanja v zadnjem času (odtujenosti v sodobnem svetu) je to sveža in rahločutna pisava, ki si zasluži, da jo opazimo. Tudi tisti, na začetku omenjeni bralci. > SABINA BURKELJCA

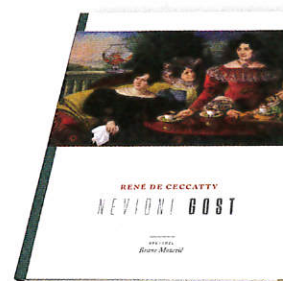
Brez otrok

Brian J. Gail
prevod: Klementina Logar
Družina, 2013, m. v., 336 str., 22,90 €

Zahodna civilizacija začne neizogibno propadati, stopnja brezposelnosti je več kot tridesetodstotna, ljudje ostanejo brez denarja za zdravlila in hrano. Medtem ko naokrog razsaja obup in se na drugi strani posamezniki borijo za oblast in moč v gospodarstvu in politiki, si duhovniki v cerkvah prizadevajo ljudem vrniti izgubljeno upanje. Na človeški, osebnejši način odstirajo nov pogled na vero in prastare resnice ... Pisatelj je v svojem nadaljevanju svetovnih uspešnic *Brez očeta* in *Brez matere* ustvaril slikovit simbolni odsev današnje družbe in časa. V zgodbah različnih posameznikov je predstavil vse zablode in trpkost sodobnega načina življenja, ob tem pa podal tudi osrednje sporočilo: današnja družba bo preživela le, če bo doživela prebujenje in razsvetljenje. Knjiga o številnih resnicah, za katere se zdi, da smo nanje že skoraj pozabili, a jih je pisatelj na koncu spretno dvignil iz teme in osvetlil z novim upanjem. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Nevidni gost

René de Ceccatty
prevod: Brane Mozetič
Škuc, zbirka Lambda, 2013, m. v., 141 str., 18 €, JAK

Redko se zgodi, da je slika osrednji lik romana, morja edinstveno pa je, da je, kot je primer v kratkem francoskem romanu *Nevidni gost*, osrednji lik tujega literarnega dela slovenska slika. *Nevidni gost*, roman iz leta 2007, je zastavljen inteligentno in vizualno prepričljivo: pripovedovalec zgodbe dobi domov razglednico z reprodukcijo slike *Tri dame iz družine Moscon* (nastala je leta 1829) slovenskega slikarja Jožeta Tominca, ki jo je pred leti sam poslal svojemu ljubimcu s pomenljivim vprašanjem, zdaj pa mu jo je, s podobno pomenljivim vprašanjem in vabilom na pogovor, vrnila ljubimčeva hči. Motiv treh dam na sliki, ki skupaj s petimi zlatimi ribicami v vrču tvorijo dramaturški niz, je lahko osnova za razmišljanje o njihovih dejanskih razmerjih, tako med njimi kot tudi tistimi, ki niso na platnu, so pa v prostoru, kjer nastaja slika. Vse skupaj pa je enkratno izhodišče za drugo zgodbo romana, v kateri francoski pisatelj René de Ceccatty (1952) spretno preigra vse nianse skrivnega razmerja, ki ga je imel prejemnik razglednice z očetom pošiljateljice, in posledice potlačenega čustvenega življenja. Roman kot splet slike in besede. > SAMO RUGELJ

Varno pred ognjem

Eric Wilson

prevod: Irena Modrijan

Družina, 2014, m. v., 287 str., 19,90 €

Poklicni gasilec Caleb, odlični in izkušeni gasilski načelnik, je v službi vsem na razpolago. Na terenu da vedno vse od sebe in brez premisleka tvega svoje življenje. A v svoji nenehni delovni vnemi je sčasoma pozabil na ženo

Catherine. Njun ogenj strasti in predanosti začne zato vse bolj ugašati, dokler se ne znajdeta na skorajšnjem pogorišču zakona. Ko se odločita, da se bosta ločila, pride Calebu na pomoč njegov oče s štiridesetdnevni Izzivom ljubezni. Bo Calebu z upoštevanjem očetovih zapisanih predlogov uspelo znova zanetiti ljubezen? Roman skriva v sebi poleg domiselne zgodbe tudi globoka sporočila in namige za razmislek o največjih človeških vrednotah, za katere se je vredno boriti tako kot z ognjem – zavzeto in brez pomislekov. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Koroških poteh

raznogodovinski
tablični vodnik
Janko Zerzer
Izdana založba Celovec,
2014, t. v., 168 str., 23,90 €

a dilema, ali vodnik v tradicional-
ni ali v moderni »tablični« obli-
ki tako odločilna, kot se zdi; starejši

za prvo, mlajši imajo raje drugo, tretji menijo, da je najbolje
najpomembnejša pa vendarle ostaja kakovost: zanesljivost in
dostopnost informacij, priročnost in kar je še lastnosti, odločilnih za
Že prva izdaja tega vodnika leta 1997 je združevala vse ome-
prvine, vendar je čas medtem opravil svoje. Nekateri podatki
ne veljajo več, pojavila so se nova
dejanja, napredovale so tiskarske
tehnologije itn. Avtor, pedagog in

Prenovljeni vodnik ...

ni delavec Janko Zerzer, je vrsto sprememb in novosti vključil
vodni poglavji Zgodovinski pregled in Koroški Slovenci danes,
a je prenovljeni vodnik tudi zaradi teh dopolnil in posodobitev
ko obsežnejši od prvega. Besedilo, ki opisuje osem krožnih po-
toleg tega razčlenjeno na bolj pregledne enote, več je slikovnega
ra, v bolj strnjenih in osveženih »osebnih izkaznicah« predsta-
n krajev in znamenitosti pa so telefonske številke informacijskih
adomestili spletni naslovi. > IZTOK ILICH

Slovenski pozdrav s Koroške

Stare razglednice pripovedujejo
Milan Škrabec
Družina,
2014, t. v., 326 str., 39,50 €, JAK

Milan Škrabec, lastnik ene najbogatej-
ših zbirk razglednic in sorodnega doku-
mentarnega gradiva pri nas, tega kulturnega zaklada nima le zase,
temveč ga zna deliti – z razstavami in knjigami – tudi z vsemi, ki radi
obujajo spomine ali jih preprosto zanima, kako se je živelo v »v sta-
rih časih«. Prav na razglednicah, ki so si jih ljudje pošiljali od doma
ali iz sveta domov, se je ohranilo nešteto podob in trenutkov, ki bi se
sicer izgubili brez sledu. V album z uvodno besedo Janeza Stergarja,
izdan ob 600. obletnici zadnjega v slovenščini opravljenega ustoliče-
nja knezov na Gosposvetskem polju, je avtor uvrstil 300 razglednic,
razen nekaj izjem s slovenskimi ali dvojezičnimi napisi. Vse so bile
natisnjene od konca 19. stoletja do druge svetovne vojne, prikazu-
jejo pa kraje in dogodke na ozemlju dežele Koroške do leta 1918. O
njihovem času, ustvarjalcih, naslovnikih in pošiljateljih veliko pove-
do še znamke, žigi in sporočila na njih ter pojasnila pod njimi – tudi
o deležu Slovencev v posameznih občinah leta 1910. > IZTOK ILICH

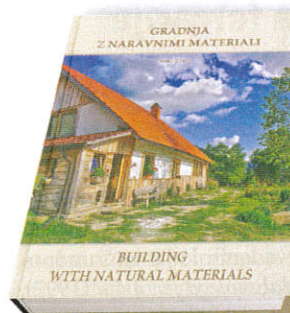

Parniki Jadrana na razglednicah

Mitja Lamut
V. B. Z., 2013, t. v., 288 str., 43 €

Pred bralci (raziskovalci zgodovine in
morda zbiralci razglednic) je ljublan-
ski odvetnik Mitja Lamut (1952) – že
drugič (po *Potniških ladjah na razgle-*
dnicah iz leta 2003) – na svojevrsten

razgrnil pomemben delček zgodovine, ki se je dogajala čisto bli-
s. Tokrat je s pomočjo starih razglednic opisal in predstavil več
vesto parnikov, ki so pluli po Jadranskem morju v času od sredi-
stoletja do druge svetovne vojne. Njihove zgodbe so kronološko
ne po letu njihove izgradnje in opremljene z osnovnimi tehnični-
podatki o njihovi nosilnosti, dolžini, širini in hitrosti, ki so jo dose-
krat pa nam pričarajo tudi duh časa, v katerem so plule. V lično
ovani monografiji so tako na enem mestu prvič zbrane zgodbe in
e več kot dvesto parnikov, njihovih lastnikov, mornarjev in potni-
zvirna in strokovno pripravljena monografija. > RENATE RUGELJ

Gradnja z naravnimi materiali

Building with Natural Materials
Miro Žitko
fotografije: Tomaž Brelih et al.
Porezen, zbirka PermaKultura,
2013, t. v., 192 str., 25 €

»Samo blato in lopato rabiš, da živiš bo-
gato,« začne priročnik o gradnji z na-

ravnimi materiali Miro Žitko. Na straneh, ki sledijo, avtor predsta-
vi, kako se je, po poklicu avtomehanik, prek izkušenj z obnavljanjem
družinskih nepremičnin oblikoval v svojevrstnega zidarskega mojstra.
Namesto v klasičnih gradbenih tehnikah se je izpopolnjeval v gradnji s
pomočjo naravnih materialov, eden od plodov njegovega znanja in iz-
kušenj pa je invalidom namenjena ekološka hiša v Prekmurju. Knjigo
odlikuje bogato slikovno gradivo in sistematična obravnava vrste na-
ravnih gradbenih materialov ter njihove uporabnosti, v nadaljevanju
pa avtor ponudi vrsto praktičnih nasvetov za izdelavo ekološko neo-
porečnih fasade, strehe, stopnic, črpalke za vodo in drugih notranjih
in zunanjih delov bivališča. Aktualno in poučno. > AJDA JANOVSKY

NOVO IZ ZALOŽBE KMEČKI GLAS

ODKRIJTE SKRIVNOSTNI SVET KONJ TER RAZJASNITE POGLED NA VARNO IN ZDRAVO HRANO!

milijana Marinšek

Prisluhnimo konju

se, ki imajo radi
e, ki delajo z njimi
h samo občudujejo
ašniku.
0 strani,
EUR

Tatjana Šubic, Darja Mavrin,
Barbara Bešter

Izdelajmo jogurt, skuto, sir

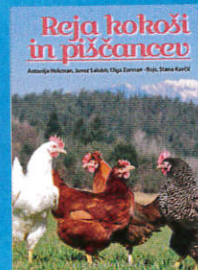
Izdelava mlečnih izdelkov je vedno
bolj priljubljena za domačo rabo
in kot dopolnilna dejavnost na
kmetijah.
• 160 strani,
• 17 EUR

Antonija Holcman, Janez Salobir,
Olga Zorman Rojs, Stane Kavčič

Reja kokoši in piščancev

Vse več govorimo o samooskrbi s hrano;
da bi ta bila čim bolj kakovostna, je
pomembno tudi, v kakšnem življenjskem
okolju vzgajamo kokoši in piščance.
• 180 strani,
• 19 EUR

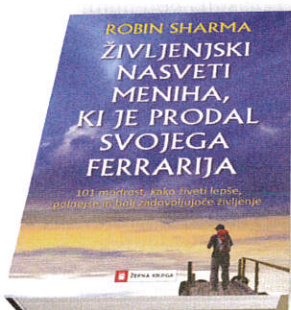
Naročanje: 01/473 53 79, karmen@czd-kmeckiglas.si, www.kmeckiglas.com

Pogled v večnost

Nevrokirurško potovanje
v življenje po življenju
Eben Alexander
prevod: Jana Ambrožič
Učila International,
2014, m. v., 204 str., 10,90 €

Priznani ameriški nevrokirurg dr. Eben Alexander se je še pred nekaj leti skeptično nasmihal pričevanjem pacientov, ki so mu govorili o svojih ob-smrtnih izkušnjah. A pred kratkim je tudi sam doživel nekaj podobnega: čez noč je močno zbolel, zdravniški kolegi niso znali pojasniti vzroka nenadne hude možganske okvare. Zdravnikovo življenje je ves čas viselo na nitki, vse je kazalo, da bo umrl. V času, ko je bil v komi, je doživel edinstveno potovanje po drugih dimenzijah življenja. To mu je prineslo nove uvide in po sedmih dneh tudi odrešilno vrnitev v to življenje. Neverjetno in nemogoče? Za tiste, ki so tako kot dr. Alexander – ta je svojo pretresljivo izkušnjo, opisano v tej knjigi, na koncu podkrepil tudi z znanstvenimi razlagami – doživeli kaj podobnega, menda sploh ne! > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Življenjski nasveti meniha, ki je prodal svojega ferrarija

Robin Sharma; prevod: Neža Božič
Učila International,
2013, m. v., 224 str., 10,90 €

Sharma (1964) je kanadski odvetnik indijskega rodu, ob tem pa tudi motivacijski govorec in pisec tudi v slovenščino prevedenih knjig za samopomoč, ki je zaslovel s knjigo *Menih, ki je prodal svojega ferrarija* (1997), ta pa je potem dobila še nekaj nadaljevanj. Prvo od njih je pričujoče delo iz leta 1999, v katerem nas Sharma v sto in še enem krajšem besedilu opominja na pomembne podrobnosti iz našega življenja, ki pa nam lahko močno dvignejo kakovost našega bivanja in odnosov z bližnjimi. Od pomembnosti odkrivanja svojega življenjskega poslanstva prek uporabe mobilnega telefona za svoje udobje, ne pa za udobje drugih, do opravljanja dela, ki vas resnično veseli, vas Sharma popelje čez večne resnice polnega bivanja, ki pa ob tempu vsakdanjega življenja vseeno prepogosto ostajajo v ozadju. > SAMO RUGELJ

Misli srca

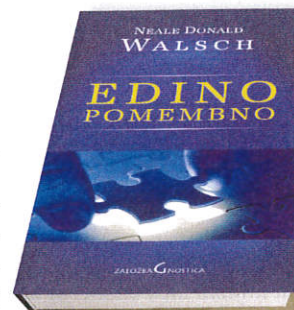
Louise L. Hay; ilustracije: Katie Daisy
prevod: Barbara Lipovšek
Primus, zbirka Louise,
2013, t. v., 231 str., 29 €

Nova izdaja zbirke meditacij, duhovnih vaj in odlomkov s predavanj ene najvplivnejših duhovnih učiteljic našega časa prinaša znano vsebino v čudoviti sveži obliki. Privlačne živopisne ilustracije, ljubke obrobe in drugi elementi igrive in domišljene zunanje podobe že na prvi pogled sporočajo tisto, kar uči tudi besedilo: (vsako) življenje je (lahko) srečno! Kako začutiti, da se prav zdaj nahajamo točno na pravem mestu, kako ozdraveti ali celo priklicati v svoje življenje čudeže? Louise tudi v pričujoči knjižici poudarja pomen pozitivnega pristopa k življenju, ki je v preteklosti iz težkih situacij rešil tudi njo samo. Darilna izdaja *Misli srca* je, tako zaradi očarljive zunanosti kot tudi po zaslugi pozitivne vsebine knjiga, v katero se človek zaljubi. > AJDA JANOVSKY

Edino pomembno

Neale Donald Walsch
prevod: Jedrt Maležič
Gnostica, 2014, m. v., 294 str., 26,70 €

Osemindevetdeset odstotkov ljudi za pravi osemindevetdeset odstotkov svojega časa za nepomembne stvari! Tako le neposredno že takoj na začetku avtor nagovori bralca in mu tako vrže prvo kost za glodanje. V nadaljevanju mu vse do zadnjih strani nameni še obilo tovrstnega »dela«, saj gre za knjigo, ki jo mora, kot je prepričan njen avtor, v resnici (na)pisati vsak sam. Bralcu zato v pomoč ponudi številna orodja, ki mu bodo olajšala delo na sebi. Zelo pomembni »pripomočki« za učinkovito osebnostno rast so, kar podkrepi tudi s konkretnimi primeri, denimo, hvaležnost, odpustanje, svobodno odločanje o lastnih željah ipd. Ob vsem tem pa avtor pomaga bralcu tudi poiskati zadnji košček sestavljanke, ki mu celostno razkrije, kaj v življenju je »edino pomembno«. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

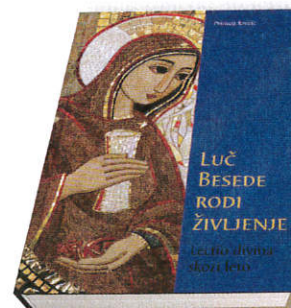
Pet stopenj navezanosti

Tolteška modrost za sodobni svet
Don Miguel Ruiz mlajši
prevod: Svetlana Kodrič
Primus, zbirka Primula,
2013, m. v., 148 str., 17 €

Tolteki ali možje znanja, ki so pred več tisočletji živeli na ozemlju Mehike, so menili, da je ključ do harmonije v opuščanju navezanosti na prepričanja o sebi in svetu, ki smo jih z leti ponotranjili. Ker smo jih vzeli za svoja, namreč vplivajo na naše odločitve in tako usmerjajo tokove naših življenj – pogosto tudi v neželene smeri. Avtor, potomec tolteške rodovne linije, preprosto in s konkretnimi primeri spodbuja bralca, naj v skladu s tolteško modrostjo stopa po srednji poti in se izogiba kakršnim koli kalupom, tudi takšnim, ki jih je zase ustvaril sam. »Tudi vi imate svoj čopič in dleto in samo od vas je odvisno, ali v sliki svojega življenja prepoznate raj na zemlji ali pa nočno moro,« meni Ruiz, ki je v prvencu strnil desetletja praktičnega usposabljanja v tolteških tehnikah. > AJDA JANOVSKY

Luč besede rodi življenje

Lectio divina skozi leto
Primož Krečič
Marijina kongregacija slovenskih
bogoslovcev in duhovnikov, Družina,
2013, t. v., 310 str., 14,90 €

Koprski stolni župnik dr. Primož Krečič je navdih za pričujoče delo dobil v dnevnem branju in premišljanju *Svetega pisma* po metodi *lectio divina* (dobesedno *božansko branje* ali tudi premišljevalna molitev). Delo se začne z molitvami za adventni čas, nadaljuje z božičnim, postnim in velikonočnim obdobjem ter konča z molitvami za preostale dni v letu. Vsako molitev vpele odlomek iz starozaveznega berila, ki mu sledi odlomek iz novozaveznih evangelijev. Oba navedka avtor umesti v širši kontekst in ju na kratko pojasni, temu pa sledi bralčeva priprošnja, zahvala ali zaobljuba Bogu. Molitve so namenjene lažjemu in boljшему poznavanju svetopisemskih besedil, s čimer lahko verujoči kar najbolj ponotranjijo Gospodovo besedo. > KRISTINA SLUGA